

Og

Pollen den 03.03.12

Fjordfiskernes Forening

v/ Tor Mikkola
Pollen
9531 Kvalfjord
97130883/78435323

Samenes Folkeforbund SFF

SFF Adm/sek
v/ Halldor Valdeland-Hansen
SFF organisasjonssekretær.
9620 Kvalsund.
Mobil: 90081603, telefon: 78 41 68 12
E-post: h-valdel@barentspost.no

Vest Finnmark sjøsameforening SFF.

v/ Bjørn Pedersen
Klubbukt
9620 Kvalsund.
E-post: bjornarvid@netcom.no

Felles høringsuttalelse fra Fjordfiskernes Forening og Samenes Folkeforbund SFF

Høringsuttalelse – Utslipptillatelse, Nussir ASA, Repparfjorden

Gruveselskapet Nussir ASA prøver å starte opp gruvedrift ved det gamle anlegget i Repparfjorden. I den forbindelse har de søkt om utslippstillatelse for deponering av avgangsmasse i bunnen av Repparfjorden. Høringsfristen for denne utslippstillatelsen går ut den 9. Mars.

I den senere tid har det vært mye debatt i aviser og sosiale medier på nett. Det ligger mye følelser og engasjement blant folk fra hele Norge. Naturvern organisasjoner er selvfølgelig redd for ødeleggelser av villmark i Finnmark, og elvefiskere er redd for deres villmarksopplevelser. Også fastboende i

Kvalsund kommune er redd for konsekvensene ved et slikt deponi i sjøen i Repparfjorden. Fiskere som har opplevd at det i de siste årene har vært mulig å hente en viktig inntekt i fjorden og andre som henter kokfisk der, er selvfølgelig skremt av den store mengden gruveslam som skal deponeres i fjorden.

FFF og SFF er i utgangspunktet i mot at fjorder skal brukes som deponi av giftige masser, som gjør at det kan få store konsekvenser for liv i og rundt fjorden. Vi ser at mengden gruveslam som skal deponeres er enorm og at der vil bli store mengder giftig kopper i disse avgangsmassene. Vi har så godt som mulig prøvd å sette oss inn i denne saken, og vi må få lov å innrømme at vi ikke er fagpersonell på dette området.

Allerede for et år siden fikk vi en grundig informasjon fra direktøren i Nussir, Øystein Rushfeldt, om konsekvensene av slik gruvedrift. Selskapet var helt klar om konsekvensene. Vi fikk informasjon om hva det ville si for livet i fjorden og hvor mye som skulle deponeres.

Det var helt i tråd med det som er lagt fram av dokumentasjon i dagens utslippstillatelse.

Dette er noen av det vi kan si om saken:

- 5.500 tonn kobberholdige masser skal deponeres i Repparfjorden daglig. Dette innenfor et område på 4,5 km². Det mest på 90 meters dyp. Det skal deponeres fra en slange som ligger a 40-50 m under havoverflaten i en bakkekant, slik at avgangen følger bunnen ned til det dypeste området. I denne avgangsmassen er det tatt ut ferskvann og der under flotasjonen er massen bundet seg til større partikler som synker raskt. Bare en liten del av avgangsmassen vil følge strømmen i fjorden. Området i fjorden har terskel både innover og utover, dette vil gjøre at massen ligger stabilt på bunnen i all fremtid. Det vil allikevel bli en del segmenter som legger seg utenfor dette området, men ikke utenfor et område på 7,5 km². Det vil si at de ytterste områdene i fjorden ikke vil bli påvirket i det hele tatt. Kopperinnholdet er ikke metall men i mineralform, dette gjør at veldig lite vil bli oppløst i sjøen.
- Nussir vil bruke nyeste teknologi på markedet som tar ut 95 % av kopperet, noe som er meget høyt.
- Nussir er helt klar på at det ikke vil bli noe landdeponi. Etter at de har gjort utredninger og beregninger, er det eneste alternativet et sjødeponi. Hvis det ikke blir sjødeponi, blir det ingen gruvedrift.
- Et landdeponi er mer sårbart enn et sjødeponi. Et landdeponi vil alltid være utsatt for lekkasjer, og da er både elver og fiskevann utsatt, og alt kommer før eller siden ned i fjorden. Kommer slik masse med ferskvann ned i fjorden, kan den gjøre større skade enn ved et sjødeponi.
- Deponier som fyllingsmasser er heller ikke 100 % sikker. Det kan forekomme lekkasjer i slike deponier. Da vil man få ukontrollert utslipp som kan gjøre store skader. Det er ikke ønskelig med mange spredte deponier, dette fordi det vil kreve enorme ressurser til tilsyn i all fremtid. Allikevel vil et prosjekt som en utfylling på Grøtnes, være en mulighet, men da er det utbygger som får ansvaret for tilsyn og risikoanalyser.
- All bunndyr i selve deponiområdet vil kveles ned av avgangsmassene, også en del i nærliggende områder, men ingen fisk vil ta gift og heller ikke bunndyr utenfor ytterområdet

(7,5 km²). Heller ikke skjell, marine planter og dyr i fjæresonen.

- Repparfjorden har vært uten fisk i 20-30 år. I det siste har det kommet små innsig av fisk. Dette har gjort at 3-4 fiskere har kunnet fiske opptil 3-400 kg for dagen i en uke eller to på våren. Dette har gjort at man har forhåpninger om et større fiske i fremtiden. Også på høsten har det fulgt fisk inn med sild.
- Vi har fått opplyst at erfaringer viser at bunnforholdene, etter stans av gruvedrift, vil være normalisert etter 5 år, mens det står i Aquaplan Niva sin rapport at det vil ta fra 6 til 12 år før alt er tilbake til det normale. Dette gjelder i selve deponiområdet, utenfor dette vil det komme mye raskere tilbake. Vi synes dette er akseptabelt.
- Rapporter og erfaringer viser at gruvedriften ikke vil påvirke villaksen i elva. Der vil ikke bli påvirkning fra gruvedriften i de øvre vannmasser, dette gjør at laksen kan gå opp uten å komme i kontakt med deponert masse. Det er aldri blitt påvist påvirkning av kopper i fisk. Så gruvedrift vil ikke skade oppgående laks og heller ikke utgående laks og smolt. Erfaringer fra sist gruvedriften var i drift viser at det ikke hadde påvirkning på laks i elva. Man så en viss nedgang lenge etter at gruvedriften var lagt ned, men det var typisk ved alle elver, og hadde nok med andre påvirkninger å gjøre.
- Gruvedriften vil skape fra 200 til 400 arbeidsplasser i kommunen. Dette i minst 15 år, men man har store forventninger til lengere drift. Selv om at det blir umulig å finne lokal arbeidskraft, så vil det allikevel trekke en del tilflyttere til kommunen.
- Gruvedriften vil skape bedre økonomi i kommunen som gjør at også andre næringer vil få oppsving.

Vi er i utgangspunktet i mot at fjordene langs kysten skal brukes som deponi av giftig gruveslam. Vi har i våre vedtekter og i våre retningslinjer at vi skal jobbe for bosetning og arbeidsplasser i distriktene.

Vi ser at Kvalsund kommune har et sterkt behov for økt verdiskapning og arbeidsplasser. Vi ser også at de tradisjonelle næringene er sterkt svekket de siste 20-30 årene.

Fiske er ikke lengere så stort at det klarer å holde liv i samfunnet i Kvalsund. Vi vet at Kvalsund har aktivt sjøsamisk kultur, og også annen kystkultur som er verdt å ta vare på.

Da denne kulturen ikke lengre holdes oppe av fiske og annen tradisjonell næring, ser vi at det er behov for andre arbeidsplasser. Arbeidsplasser i gruvedriften vil kunne styrke sjøsamisk kultur og bosetning i kommunen. Her er det viktig at man får med selskapet i å ta samfunnsansvar ved å gi ytterligere bidrag til både sjøsamisk kultur og annen kultur.

Vi mener også at Nussir må ta ansvar for at gruvedriften vil virke lammende for fiskerinæringen i kommunen, og dermed kompensere dette med midler til øket næringsutøvelse, innen fiskeri.

Vi mener det nå er viktig at de som bruker fjorden og områdene rundt, nå kommer på banen med krav til Nussir.

Vi skjønner at mange er bekymret og redd for at selskapets aktivitet i og rundt Repparfjorden, vil påvirke deres mulighet til å utnytte naturen og ressursene der.

Hær må organisasjoner og enkeltpersoner hive seg i tøylene og sette frem akseptkriterier. Hva skal til for at dere aksepterer et deponi i fjorden. Når selskapet ikke har mulighet å drive gruvedrift med et landdeponi, da er valget om det skal være gruvedrift eller ikke. De fleste som bor i Kvalsund kommune vil vel ha arbeidsplassene og de verdiene som gruvedriften gir. Da er det viktig å være med på å forme kriteriene for gruvedrift.

Det er fullt mulig å stille kriterier om hvor mye partikler man aksepterer i vannmassene, og hvor mye spredning det skal være i fjorden. Det vil også være mulig å stille strenge krav til kontroll, og at

driften må stenge eller rette opp, når ting ikke er som det skal være. Når man har fått gjennomslag for slike kriterier, vil man være litt tryggere for at fjorden ikke blir ødelagt i fremtiden.

Vi vil stille slike krav:

- Der skal opprettes en ressursgruppe med faginstanser, organisasjoner og lokale personer. Som skal gjøre nødvendige undersøkelser og kontroller i og rundt fjorden.
- Det skal gjøres jevnlig partikkelkontroller i de øvre vannmassene og langs bunnen i de ytre områdene rund deponiet. Hver annen måned.
- Det skal kontrolleres giftinnhold i fisk, både bunnfisk, laks, torsk, hyse og lignende. Dette må gjøres 4 ganger i året, vinter, vår, sommer og høst.
- Det må føres tilsyn på fugl og dyr på fjorden og langs fjærene.
- Kontroll at vannmassene ikke inneholder for store mengder kopper, eller annen giftig stoffer..
- Kontroll at ikke segmenter av deponert masse stikker utenfor området som er beskrevet i utslippstillatelsen.
- At selskapet er ansvarlig for å stoppe driften eller ordne opp i forhold som gjør at det blir større miljøpåvirkninger enn beregnet. Dette må gjøres straks det blir oppdaget, uten forsinkinger.
- På grunn av at gruvedriften vil påvirke fiskeri i området, vil vi kreve at Gruveselskapet oppretter et fond for fiskeri i kommunen. Dette fondet skal være med på å få flere etableringer av fiske i kommunen. Og bør brukes til innkjøp av båter under 11 m, og eller kvoter til slike båter. Da gruvedriften ikke påvirker de større båtene, vil det være naturlig at det bare blir et fond for sjarkflåten (fjordfiskere)
Vi foreslår at Nussir setter av en sum på 1 million i året så lenge gruvedriften er aktiv, til fond for investeringer i fiskeflåten.
Vi foreslår at det ytterligere settes av en sum på 500 000 kr til ordning for fiskemottak i kommunen.
- Vi ser at gruvedriften vil ha påvirkning av den sjøsamiske kulturen. Vi foreslår et fond til styrking av sjøsamisk kultur i kommunen. Dette vil gi et øket fokus på sjøsamisk kultur og vil også gjøre det mulig å holde på kulturen, selv om at man bryter inn med en næring som ikke er en del av kulturen.
Vi foreslår at det avsettes en sum på 500 000 kr til styrking av sjøsamisk kultur, pr år.

Det er vanskelig å si at man er for gruvedrift, uansett hvor det er i landet, og uansett hvor fjellgrunn med giftige mineraler og metaller skal deponeres.

Men de negative konsekvensene må veies opp mot de positive ringvirkningene av slik drift.

Vi mener at hvis man stiller krav til slike næringer samtidig som man prøver å få mest mulig igjen til de som bruker områdene. Så kan slike næringer skape positiv giv i mange distrikter.

Vi er for gruvedrift i Repparfjorden, forutsatt at de rapportene i utslippshøringen er rett. Og at gruveselskapet Nussir ASA, får krav om kontroll, at de tar samfunnsansvar og muliggjør styrking av næringsaktivitet og kultur, som deres drift kan virke negativt for.

For Fjorfishernes Forening FFF

----sign----

Tor Mikkola
Leder FFF

For Samenes Folkeforbund SFF

----sign----

Halldor V-Hansen
SFF organisasjonssekretær

For Vest-Finnmark sjøsameforening

----sign----

Bjørn Pedersen
Leder

Denne e-post eller dokumenter fra Samenes Folkeforbund kan inneholde fortrolig materiale. Denne e-post og eventuelle vedlagte dokumenter er kun beregnet for ovennevnte adressat(er). Uautorisert gjennomgang, bruk, offentliggjørelse eller videre sendelse av meldingens innhold er ikke lovlig. Hvis De ikke er den rette mottager, vennligst kontakt avsenderen ved å besvare denne meldingen og slett originalen og samtlige kopier av denne og eventuelle vedlegg.

 tenk på miljøet før du skriver ut denne e-posten.